

PRZEDMOWA	11
-----------------	----

Rozdział 1

EWOLUCJA TEORII ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM.....	15
1.1. Zasady naukowej organizacji – szkoła klasycznej teorii organizacji	15
1.1.1. Szkoła naukowej organizacji pracy.....	16
1.1.2. Zasady administracji	18
1.1.3. Zasady wydajności pracy	20
1.1.4. Prawa i zasady nauki organizacji	20
1.2. Szkoła behawioralna	23
1.3. Szkoła ilościowa	24
1.4. Kierunek systemowy w teorii zarządzania	24
1.5. Kierunek sytuacyjny w teorii zarządzania	25
1.6. Dynamiczne zaangażowanie w teorii zarządzania.....	26
1.7. Przedsiębiorstwo i środowisko	27
1.8. Ograniczenia ekologiczne rozwoju gospodarczego.....	28
1.9. Kierunki zarządzania w warunkach globalizacji	34

Rozdział 2

ŚRODOWISKO ORGANIZACJI	37
2.1. Środowisko w zarządzaniu przedsiębiorstwem	37
2.1.1. Wpływ środowiska pracy na jakość życia	41
2.1.2. Środowisko pracy a zadowolenie pracowników	44
2.1.3. Wpływ środowiska pracy na wyniki uzyskiwane przez przedsiębiorstwo	48
2.1.4. Otoczenie środowiska pracy przedsiębiorstwa	52
2.1.5. Struktura środowiska pracy.....	61
2.1.6. Aspekty fizjologiczne i psychiczne obciążenia pracą	70
2.1.7. Kształtowanie ergonomicznej jakości warunków pracy	75
2.2. Mikrośrodowisko organizacji	79
2.2.1. Mikroklimat na stanowisku pracy	80
2.2.2. Zapylenie na stanowisku pracy	81
2.2.3. Oświetlenie na stanowisku pracy	83
2.2.4. Hałas na stanowisku pracy	85
2.2.5. Wibracja na stanowisku pracy.....	86
2.2.6. Promieniowanie elektromagnetyczne	88
2.2.7. Promieniowanie jonizujące.....	91
2.2.8. Elektryczność statyczna	92

2.3. Makrośrodowisko w organizacji.....	93
2.3.1. Globalne ocieplenie.....	94
2.3.2. Zmniejszenie warstwy ozonowej.....	94
2.3.3. Zużycie zasobów surowcowych.....	95
2.3.4. Problem energetyczny.....	96
2.3.5. Zanieczyszczenie powietrza.....	96
2.3.6. Toksyczne substancje chemiczne.....	97
2.3.7. Zanieczyszczenie wód.....	98
2.3.8. Zagrożenia jakości życia.....	99
2.3.9. Czynniki zagrażające równowadze ekosystemu globalnego	99
2.4. Kultura organizacji.....	100
2.4.1. Wyróżniki i symptomy kultury organizacji.....	100
2.4.2. Etapy tworzenia kultury organizacji	102

Rozdział 3

PLANOWANIE W ORGANIZACJI	104
3.1. Planowanie strategii.....	105
3.1.1. Problematyka planowania strategicznego	105
3.1.2. Aspekty praktyczne formułowania i budowy planu strategii przedsiębiorstwa.....	111
3.1.3. Etapy projektu strategii przedsiębiorstwa produkcyjnego	120
3.1.4. Kontrola działań strategicznych.....	124
3.2. Planowanie operacyjne	124
3.3. Budżetowanie w przedsiębiorstwie	125
3.3.1. Struktura budżetu w przedsiębiorstwie	126
3.3.2. Budowa planu działania przedsiębiorstwa z punktu widzenia jego budżetowa- nia.....	127
3.4. Biznesplan.....	129

Rozdział 4

ORGANIZOWANIE.....	132
4.1. Podstawowe pojęcia i definicje organizacji.....	132
4.2. Organizacja formalna.....	141
4.3. Struktury organizacyjne	147
4.4. Organizacja stanowisk pracy	151
4.4.1. Pojęcie i struktura stanowiska pracy.....	151
4.4.2. Zasady organizowania stanowisk pracy.....	154
4.4.3. Standaryzacja pracy na stanowiskach	155
4.4.4. Organizacja stanowisk pracy wyposażonych w monitory	156
4.4.5. Organizacja stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnościami.....	160
4.5. Organizacja zasobów ludzkich	165
4.5.1. Wybrane zagadnienia zarządzania zasobami pracowniczymi.....	167
4.5.2. Polityka rozwoju kadry kierowniczej w przedsiębiorstwie	169
4.5.3. Outplacement	170
4.6. Mobilność pracowników w przedsiębiorstwie	172
4.6.1. Pojęcie i istota mobilności pracowników w przedsiębiorstwie	172
4.6.2. Rodzaje mobilności.....	173
4.7. Kierowanie zmianami organizacyjnymi	182
4.7.1. Przestanki opracowywania zmian.....	183
4.7.2. Bariery wprowadzania zmian.....	184

Rozdział 5

PRZEWODZENIE W ORGANIZACJI.....	188
5.1. Motywacja w organizacji.....	188
5.1.1. Istota motywacji.....	189
5.1.2. Teorie treści motywacji.....	192
5.1.3. Teorie procesu motywacji.....	198
5.1.4. Teorie wzmocnienia motywacji.....	198
5.1.5. Motywacja pracowników w miejscu pracy.....	200
5.1.6. Stosunek przełożonego do podwładnych.....	201
5.2. Style kierowania.....	204
5.3. Praca zespołowa.....	207
5.4. Środowisko pracy jako czynnik integracji pracowników z organizacją.....	210

Rozdział 6

KONTROLING.....	220
6.1. Kontroling w zarządzaniu.....	220
6.1.1. Analiza kontroli zarządzania.....	221
6.1.2. Zadanie kontrolera zarządzania.....	221
6.1.3. Narzędzia pomiaru kontroli zarządzania.....	222
6.2. System kontroli zarządzania.....	223
6.2.1. Funkcje kontroli.....	223
6.2.2. Elementy kontroli.....	224
6.2.3. Wspomaganie zarządzania.....	225
6.2.4. Kontrola finansowa.....	225
6.2.5. Kontrola i sterowanie budżetem.....	227
6.3. Monitoring osiągania celów przedsiębiorstwa.....	229
6.4. Mierniki oceny środowiska pracy.....	231
6.4.1. Ocena bezpieczeństwa pracy.....	231
6.4.2. Ocena wypadków przy pracy.....	233
6.4.3. Ocena ryzyka zawodowego.....	235
6.4.4. Ocena efektów pracy pracownika.....	237
6.4.5. Ocena wydajności pracy.....	237

Rozdział 7

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INNOWACJE W ZARZĄDZANIU PRZEDSIĘBIORSTWEM.....	241
7.1. Przedsiębiorca i przedsiębiorczość w teorii nauk o zarządzaniu.....	241
7.2. Intraprzedsiębiorczość.....	246
7.3. Przedsiębiorczość intelektualna.....	248
7.4. Istota i zakres przedsiębiorczości.....	250
7.4.1. Przedsiębiorczość jako wyznacznik działania.....	250
7.4.2. Koncepcje przedsiębiorczości.....	253
7.4.3. Rodzaje przedsiębiorczości.....	256
7.4.4. Proces przedsiębiorczości.....	258
7.5. Przedsiębiorstwo jako organizacja gospodarcza.....	260
7.5.1. Pojęcie przedsiębiorstwa.....	260
7.5.2. Misja i cele przedsiębiorstwa.....	263
7.6. Innowacje w zarządzaniu przedsiębiorstwem.....	267
7.6.1. Definicja i istota innowacji.....	267
7.6.2. Rodzaje innowacji.....	269

Rozdział 8

FILOZOFIE I KONCEPCJE ZARZĄDZANIA.....	270
8.1. Podstawowe definicje i pojęcia.....	270
8.2. Klasyczne koncepcje zarządzania.....	272
8.3. Współczesne filozofie i koncepcje zarządzania	276
8.4. Koncepcje strukturalne organizacji.....	301

Rozdział 9

ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ W ORGANIZACJI.....	309
9.1. Tezy i zasady zarządzania jakością.....	311
9.2. Proces zarządzania jakością.....	314
9.3. Zintegrowane zarządzanie jakością	316
9.3.1. Sposoby integracji systemów zarządzania jakością, ochroną środowiska i bezpieczeństwem	319
9.3.2. Budowa systemu zintegrowanego	319
9.3.3. Faza przejściowa do zintegrowanych systemów zarządzania.....	322
9.4. Jakość życia	322
9.5. Przykład zarządzania jakością w przedsiębiorstwie produkcyjnym.....	324
9.5.1. Charakterystyka firmy.....	325
9.5.2. Rola strategii personalnej w zarządzaniu.....	332
9.5.3. Systemy zarządzania w przedsiębiorstwie	333
9.5.4. System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	336

Rozdział 10

METODY W ZARZĄDZANIU	341
10.1. Wprowadzenie	341
10.2. Metody identyfikujące problemy	342
10.2.1. Metoda Pareto.....	342
10.2.2. Metoda ABC i XYZ.....	343
10.2.3. Metoda Ishikawy – wykres przyczynowo-skutkowy	346
10.3. Metody diagnostyczne	347
10.3.1. Metoda badania i usprawniania organizacji	347
10.3.2. Metoda analizy wartości	348
10.3.3. Metody badania i mierzenie pracy (MTM)	350
10.4. Metody zapewnienia jakości	352
10.4.1. Metoda 5S.....	352
10.4.2. Metoda Quality Function Deployment (QFD)	353
10.4.3. Metoda Failure Mode and Effects Analysis (FMEA).....	356
10.4.4. Statystyczne sterowanie procesem (SPC)	358
10.4.5. Metoda Poka Yoke.....	361
10.5. Metody planowania.....	362
10.5.1. Wykresy graficzne w planowaniu.....	362
10.5.2. Metody sieciowe.....	370
10.6. Metody wspomagające decyzje	373
10.6.1. Metoda programowania liniowego.....	373
10.6.2. Metoda określania serii ekonomicznej	376

10.7. Metody twórczego rozwiązywania problemów	378
10.7.1. Twórcza dyskusja (burza mózgów)	378
10.7.2. Technika skojarzenia (porównania)	380
10.7.3. Technika kwestionariuszy pytań pomocniczych	380
10.7.4. Technika morfologiczna	381
10.7.5. Technika delficka	381
10.8. Metody oceny bezpieczeństwa pracy	382
10.8.1. Metody identyfikacji zagrożeń	382
10.8.2. Metody oceny ryzyka zawodowego	384
10.8.3. Metody oceny ryzyka występowania dolegliwości mięśniowo-szkieletowych	388
10.8.4. Metody oceny psychospołecznego środowiska pracy	392
10.8.5. Metody oceny behawioralnej środowiska pracy	395

Rozdział 11

SYSTEM INFORMACYJNY ZARZĄDZANIA	398
11.1. Problematyka systemów informacyjnych	398
11.1.1. System informacyjny	399
11.1.2. Zarządzanie informacjami	402
11.2. Projektowanie systemów informacyjnych zarządzania	404
11.3. System informowania kierownictwa	406
11.3.1. Zasady systemu informowania kierownictwa	406
11.3.2. Poziomy zarządzania i organizacja zadań	406
11.3.3. Zakres informacji wewnętrznej	407
11.3.4. Informacja zewnętrzna	407
11.3.5. Sprawozdania dla kierownictwa	407
11.4. Przepływ wiedzy w organizacjach gospodarczych	409
11.4.1. Organizacja jako system wiedzy	409
11.4.2. Wiedza a informacja	410
11.4.3. Rodzaje wiedzy organizacyjnej	413
11.4.4. Modele przepływu wiedzy	414
11.4.5. Wdrażanie zarządzania wiedzą	415
11.5. Systemy wspomaganie decyzji (SWD)	416
11.5.1. Grupowe systemy wspomaganie decyzji	418
11.5.2. Kryteria wyboru systemu wspomaganie decyzji	419
11.6. Systemy eksperckie (SE)	419
11.7. Sieci neuronowe	421
11.8. Projektowanie systemów informacyjnych zarządzania z uwzględnieniem zasad ergonomii	424
11.8.1. Wskaźnik mglistości tekstu	424
11.8.2. Czytelność materiałów wizualnych	425
11.8.3. Wielkość znaku	426
11.8.4. Kształt znaku	427
11.8.5. Kontrast z tłem – zjawisko olśnienia	428
11.8.6. Barwa w przekazie informacji	428
11.8.7. Kompozycja obrazu informacyjnego	429
11.8.8. Wzajemne relacje	429
11.8.9. Zawartość informacyjna	430
11.8.10. Skojarzenia w przekazie informacji	431
11.8.11. Odbiór informacji	431
11.8.12. Wartość informacyjna	431

11.9. Technologia informacyjna (IT). Stan obecny i przyszłość	432
11.9.1. Początki technologii informacyjnej.....	432
11.9.2. Kierunki rozwoju technologii informacyjnej.....	434

Rozdział 12

SYSTEMY WSPOMAGAJĄCE ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM.....	437
12.1. System zarządzania środowiskowego	437
12.2. Schemat zarządzania i auditu środowiskowego (<i>Eco-Management and Audit Scheme</i> – EMAS)	443
12.3. Wstępny przegląd środowiskowy	447
12.4. Systemy odpowiedzialności społecznej	448
12.5. Porównanie systemów zarządzania środowiskowego.....	453
12.6. System zarządzania bezpieczeństwem.....	455
12.7. Stan normalizacji w zakresie bezpieczeństwa pracy.....	457
12.8. Podstawowe obowiązki pracodawcy.....	460
12.9. Ergonomiczne wyznaczniki w zintegrowanym systemie zarządzania jakością, bezpieczeństwem i ochroną środowiska.....	463
12.10. Systemy zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego	464
12.10.1. GMP – dobra praktyka produkcyjna	466
12.10.2. GHP – dobra praktyka higieniczna	468
12.10.3. HACCP – system zarządzania bezpieczeństwem zdrowotnym żywności	469
12.11. Zarządzanie zdrowiem w przedsiębiorstwie.....	471

Rozdział 13

ZARZĄDZANIE MAJĄTKIEM ORGANIZACJI	475
13.1. Majątek trwały przedsiębiorstwa	475
13.1.1. Środki trwałe	475
13.1.2. Wartości niematerialne i prawne	478
13.1.3. Inwestycje.....	480
13.1.4. Finansowy majątek trwały.....	480
13.2. Obszary decyzyjne zarządzania majątkiem trwałym przedsiębiorstwa.....	481
13.3. Gospodarka używanymi maszynami i urządzeniami.....	482
13.4. Konceptcje naprawcze środków trwałych.....	483
13.4.1. Klasyfikacja koncepcji napraw obiektów technicznych.....	483
13.4.2. Konceptcje wymian profilaktycznych prostych obiektów.....	484
13.4.3. Konceptcje napraw profilaktycznych złożonych obiektów technicznych.....	486
13.5. Organizacja gospodarki naprawczej środków trwałych.....	489
13.6. Organizacja stanowiska naprawczego z uwzględnieniem zasad ergonomii.....	491
13.7. Kierunki rozwoju systemów naprawczych środków trwałych	499

Rozdział 14

ISTOTA LOGISTYKI I PODSTAWOWE PROBLEMY ORGANIZACJI DOSTAW Just in time	502
14.1. Wprowadzenie – pojęcie i istota logistyki.....	502
14.2. Główne założenia logistyczne we współczesnym przedsiębiorstwie	503
14.3. Podstawowe problemy organizacji dostaw Just in time.....	508

BIBLIOGRAFIA.....	518
-------------------	-----